

Bruksela, dnia 30 czerwca 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 42/2010

Dyskusja z komisarz Kristaliną Georgiewą i rezolucja Parlamentu Europejskiego nt. powodzi w Europie Środkowej

W dniu 17 czerwca br., podczas sesji Parlamentu Europejskiego, miała miejsce dyskusja na temat powodzi w Europie Środkowej, a w szczególności w Polsce, w Republice Czeskiej, na Słowacji i na Węgrzech. Następnie Parlament Europejski przyjął rezolucję w tej sprawie.

1. Dyskusja na temat powodzi

Kristalina Georgiewa, komisarz ds. ds. międzynarodowej współpracy, pomocy humanitarnej i spraw sytuacji kryzysowych, podkreśliła, że powodzie w Europie Środkowej to przykre przypomnienie o tym, jak bardzo jesteśmy podatni na katastrofy naturalne. Katastrofy nie ograniczają się tylko do Polski, Czech, Słowacji i Węgier, ale również powodzi doświadczą Francja, gdzie dotychczas powódź zabrała życie 19 osób.

Komisarz podkreśliła, że w związku ze zmianami klimatycznymi będzie miało miejsce coraz więcej katastrof naturalnych. W obliczu tego typu katastrofy pojedynczy kraj nie jest w stanie zareagować. W takich przypadkach solidarność europejska sprawia, że można chronić i ratować życie oraz infrastrukturę. Te powodzie pokazują, na czym polega wartość dodana ze skoordynowanych działań i reakcji na poziomie UE.

Następnie komisarz przedstawiła harmonogram działań w przypadku obecnej powodzi. Silne opady deszczu i powodzie w dorzeczu Wisły i Odry zapoczątkowały powodzie na początku maja. Polska poprosiła o pomoc 13 maja br. – zwróciła się o udostępnienie pomp o wysokiej wydajności. Reakcja UE na tę prośbę była bardzo szybka i hojna. Osiem państw członkowskich dostarczyło potrzebny sprzęt. Niemcy, Czechy, Francja, Dania i Holandia

dostarczyły pompy. UE współfinansowała ponadto moduł wielonarodowy na rzecz szybkiego reagowania, w którego skład weszły Estonia, Litwa i Łotwa. W sumie w tej akcji wzięło 300 ratowników i jeden oficer łącznikowy z ośrodka monitorowania i informacji Komisji Europejskiej oraz dostarczono 55 pomp. Sześć dni później Węgry poprosiły o worki z piaskiem do umacniania wałów przeciwpowodziowych. Udało się zapewnić ponad 3 miliony worków ze Słowenii, Rumunii, Niemiec, Bułgarii, Czech, Chorwacji. Obecnie oczekiwana jest druga fala powodziowa na południu Polski, gdzie nadal działa 9 zespołów europejskich.

Poza środkami nadzwyczajnymi można uruchomić Europejski Fundusz Solidarności na pokrycie wydatków związanych z odbudową. Komisja obecnie współpracuje z krajami dotkniętymi powodzią. Powodzie pokazały jak ważny jest mechanizm obrony cywilnej, koordynacja i upowszechnianie informacji na czas.

Komisja niedługo przyjmie komunikat o wzmacnianiu koordynacji w reakcji na katastrofy naturalne – zarówno wewnątrz, jak i poza UE. Ma on służyć poprawie mobilizacji pomocy rzeczowej z UE. Większość tej pomocy jest realizowana poprzez komisyjne centrum monitorowania i informacji, które działa na zasadzie ad hoc. Katastrofy naturalne zdarzają się i nie zawsze Komisja będzie w stanie zapewnić finansowanie, dlatego tak ważne jest stworzenie, po konsultacji z państwami członkowskimi, mapy dostępnych środków. Celem Komisji jest zawarcie porozumień z państwami członkowskimi o udostępnienie natychmiastowym środków.

Komisarz podkreśliła, że UE i państwa członkowskie powinny się jednak przede wszystkim zainteresować zapobieganiem powodziom. Kraje dotknięte powodzią po raz kolejny powinny opracować plany zarządzania ryzykiem a także zapewnić inne dostępne środki dla skutecznej realizacji dyrektywy o powodziach. Częstotliwość tych katastrof żywiołowych powinna nas skłaniać do stworzeniu mechanizmów walki z tymi żywiołami. Wszyscy uznajemy, że sytuacje nadzwyczajne niosą ze sobą koszty ludzkie i infrastrukturalne. Dlatego system zarządzania katastrofami naturalnymi będzie dla KE priorytetowy.

- **Wypowiedzi w imieniu grup politycznych**

Czesław Adam Siekierski, wypowiadając się w imieniu grupy EPP, powiedział, że powódź w Europie w tym roku wystąpiła dwukrotnie. Pierwsza fala powodziowa w połowie maja, a druga na początku czerwca. Objęła ona następujące kraje: Czechy, Polskę, Słowację, Węgry, a także Austrię oraz w pewnym zakresie Niemcy, a nawet Ukrainę i Serbię. Powódź ta była jedną z największych w Polsce. Jej fala kulminacyjna była długa, trwała nawet kilka dni, wystąpiła na dwóch największych polskich rzekach, tj. Wiśle i Odrze. Objęła większość naszych regionów. Zniszczone została infrastruktura, w tym szereg urządzeń wodno-kanalizacyjnych, zalanych zostało wiele obiektów użyteczności publicznej, w tym szkoły i szpitale. Ogromne straty poniosło wiele tysięcy rodzin. Pomoc zapewniły różne służby publiczne i osoby prywatne. Polska otrzymała także pomoc zagraniczną od wielu państw unijnych i innych, za co bardzo dziękuje. Polskie władze rządowe i samorządowe udzielają

pomocy. Rozpoczęto szacowanie szkód. Ważna i oczekiwana jest pomoc finansowa ze strony Unii Europejskiej.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, wypowiadając się w imieniu grupy S&D, powiedziała, że niedawne powodzie w Europie Środkowej i obecna we Francji ukazały ogrom żywiołu i nieprzewidywalność katastrof naturalnych. Rezolucja Parlamentu Europejskiego wyrażając współczucie ofiarom powodzi i wszystkim poszkodowanym przede wszystkim obliguje Komisję Europejską do szybkiego i sprawnego przekazania pomocy w ramach Funduszu Solidarności. Rezolucja przypomina również o działaniach prawnych niezbędnych dla ograniczenia w przyszłości negatywnych skutków powodzi. Mówiąc wprost chodzi o prawidłową implementację tzw. dyrektywy powodziowej, która zobowiązuje państwa członkowskie do stworzenia systemu zarządzania ryzykiem powodziowym wraz ze wstępną oceną ryzyka i określeniem obszarów, na których występuje duże lub prawdopodobne zagrożenie powodziowe. Państwa są poprzez wspomnianą dyrektywę zobowiązane opracować mapy zagrożenia powodziowego i stworzyć plany zarządzania ryzykiem powodziowym.

Odnosząc się do sytuacji w Polsce zaznaczyła, że przed tegoroczną powodzią organizacje pozarządowe zajmujące się środowiskiem naturalnym wielokrotnie zwracały uwagę na niewłaściwą implementację dyrektywy powodziowej do polskiego porządku prawnego, a szczególnie na brak odpowiedniego systemu inwentaryzacji terenów zalewowych i ich niejasny status prawny. Dlatego przy okazji niniejszej rezolucji zwróciła uwagę Komisji Europejskiej także na konieczność skutecznego egzekwowania prawa unijnego w zakresie powodzi, tak aby w przyszłości Polska i inne państwa Wspólnoty nie miały potrzeby występowania o unijne środki z Funduszu Solidarności.

Fiona Hall, wypowiadając się w imieniu grupy ALDE, wyraziła współczucie pod adresem osób, które ucierpiały w wyniku powodzi. Powiedziała, że takie klęski są coraz częstsze. We wrześniu 2008 r. wystąpiły w Anglii. Po paru godzinach wody się cofnęły, ale walka z ich konsekwencjami okazała się bardzo kosztowna. Powiedziała, że konsekwencje zmian klimatycznych to dużo więcej niż koszty prewencji. Podkreśliła, że trzeba głośno mówić o tym, że powodzie są szkodliwe dla gospodarki i lokalnych społeczności. Dlatego tak ważna jest realizacja celów w zakresie obniżania emisji do roku 2020 i 2050.

Bas Eickhout, występując z ramienia grupy Zielonych, powiedział, że powodzie to bolesne doświadczenie. Zmiany klimatyczne oznaczają, że w rzekach jest więcej wody niż są one w stanie pomieścić. Dlatego lepiej zapobiegać niż leczyć. Państwa powinny ze sobą współpracować a UE powinna przejąć odpowiedzialność za zarządzanie kryzysowe. Powiedział, że pieniądze UE są przekazywane na projekty, które często zwiększają ryzyko powodzi.

Tomasz Piotr Poręba, w imieniu grupy EKR, powiedział, że katastrofalna powódź, która w ostatnich tygodniach dotknęła Polskę, ale też inne kraje regionu: Węgry, Czechy, Słowację, spowodowała niewyobrażalne szkody zarówno w infrastrukturze przemysłowej, publicznej,

jak i cywilnej, odbierając tysiącom ludzi dorobek całego życia. Powiedział, że widział na własne oczy na Podkarpaciu, jak dwie nadchodzące po sobie olbrzymie, niespotykane tam dotychczas fale, zabierały dobytek mieszkańców kolejnych wsi i miast tego regionu. Zalane zostały Gorzyce, Tarnobrzeg, Jasło, powiat mielecki, następnie województwo małopolskie, lubelskie, świętokrzyskie, Mazowsze, centralna Polska, Warszawa – to tereny, gdzie powódź dewastowała w sposób brutalny i tragiczny.

Dlatego zwrócił się do Unii Europejskiej, do Komisji Europejskiej o jak najszybsze uruchomienie wszelkich możliwych środków, zarówno tych technicznych, jak i finansowych po to, aby pomóc Polsce i innym krajom regionu, dotkniętym przez tę tragiczną powódź w usuwaniu jej skutków. Posłowi chodzi szczególnie o uruchomieniu środków z Europejskiego Funduszu Solidarności, który powstał właśnie po to, aby pomagać krajom członkowskim w przypadku tego typu kataklizmu.

Widząc ogrom tragedii, która dotknęła Polskę, Węgry, Czechy, Słowację podkreślił, że bez tej europejskiej solidarności, bez pomocy Unii Europejskiej będzie bardzo trudno przywrócić normalne życie na dotkniętych powodzią terenach. Dlatego dziękując już za te działania, które zostały podjęte – zarówno pomoc techniczną, ludzką, jak i wyrazy współczucia, które dotarły do Polski – zwrócił się o to, aby to był początek kolejnych działań, kolejnego wsparcia dla Polski i dla pozostałych krajów po to, aby te kraje nie czuły się pozostawione same sobie w usuwaniu tragicznych skutków tej strasznej powodzi.

- **Wypowiedzi polskich eurodeputowanych**

Joanna Senyszyn (S&D, Polska) przypomniała, że Parlament wielokrotnie apelował do Komisji Europejskiej o sprawniejsze uruchamianie środków na pomoc dla ofiar klęsk żywiołowych. W jej opinii już najwyższy czas na wprowadzenie elastycznego modelu udzielania pomocy z Funduszu Solidarności. Niezbędna jest intensyfikacja prewencji. Fundusze strukturalne powinny odgrywać ważniejszą rolę w finansowaniu zapobiegania klęskom żywiołowym i zarządzania ich skutkami. Pula środków na ten cel musi zawierać znaczące fundusze na badania naukowe, zarządzanie ryzykiem, obronę cywilną, monitoring zagrożeń. Trzeba w większym zakresie włączyć do działań prewencyjnych Europejską Agencję Środowiska.

Współczując wszystkim ofiarom powodzi, eurodeputowana serdecznie podziękowała obywatelom państw Unii za pomoc, której udzielili Polsce. Wspomniała o tym, że wraz z rolnikami z gmin Puck i Reda zorganizowała 22 tony zboża paszowego dla głodnych zwierząt z zalanego województwa świętokrzyskiego. Pomoc indywidualna jest szybsza i lepiej adresowana od instytucjonalnej i dlatego trzeba wreszcie wyciągnąć z tego naukę.

Zbigniew Ziobro (ECR, Polska) powiedział, że widząc ogrom szkód, jaki spowodowała powódź w Polsce i Europie Środkowej (tysiące ludzi, którzy stracili czasami dorobek całego życia; tylko w Polsce ponad 300 tysięcy mieszkańców uległo podtopieniu, 40 tysięcy ludzi trzeba było ewakuować), wraz z grupą kolegów z ECR-u wystąpił z inicjatywą, by Parlament

Europejski zajął się tym strasznym dramatem, tą katastrofą żywiołową, poświęcając sprawie debatę i rezolucję. Poseł Ziobro podziękował wszystkim, w tym przewodniczącym wszystkich grup parlamentarnych, którzy przyczynili się do uznania tej inicjatywy, gdyż jest to wyraz solidarności z tymi wszystkimi, którzy ucierpieli, także solidarności z krajami, które zostały dotknięte, ale przede wszystkim z ludźmi, którzy ponieśli największe straty. Przede wszystkim celem tej debaty jest skłonienie Komisji Europejskiej, aby okazała jak najdalej idącą pomoc ludziom i krajom potrzebującym, aby ta pomoc była elastyczna i w miarę możliwości dostosowana do potrzeb poszczególnych regionów.

Ryszard Czarnecki (ECR, Polska) poinformował, że w Polsce były dwie fale powodzi. Pierwsza zabrała ludziom majątek, druga nadzieję. Powiedział, że wielokrotnie Unia Europejska wspomagała cyklicznie objęte plagami suszy kraje Europy Południowej: Francję, Hiszpanię, Włochy, Portugalię, Grecję. W Europie Środkowo-Wschodniej cyklicznie występują powodzie. W jego opinii „dzisiaj Unia Europejska zdaje egzamin z solidarności, solidarności, która nie może być tylko sloganem, banałem, ale musi również nabrać konkretnej treści finansowej, pewnego instrumentu, na który liczą Polacy, Czesi, Węgrzy i Słowacy”.

Jacek Olgierd Kurski (ECR, Polska) podkreślił, że dobrze, że odbywa się ta debata, którą zaproponował na posiedzeniu wszystkich polskich posłów poseł Zbigniew Ziobro, dlatego że to, co się zdarzyło w Polsce, na Węgrzech, w Czechach i na Słowacji, wymaga interwencji i pomocy Unii Europejskiej. Powiedział, że „kiedy dzieje się tragedia, kiedy jest powódź, media epatują obrazami domów wypłukanych z ludzi, korzenie drzew sterczą w niebo, łzy, płacz, są kamery, jest współczucie, nawet mobilizacja i pomoc. Ale prawdziwy dramat zaczyna się po powodzi. Wtedy ludzie zostają sami ze swoim nieszczęściem. Są w Polsce takie gminy jak Wilków, gdzie 90% terytorium jest pod wodą. Są takie gminy jak Lanckorona, gdzie 50 domów rozsypało się w wyniku tzw. osuwisk. Unia Europejska musi reagować wtedy, kiedy dzieje się krzywda, kiedy jest susza, kiedy jest powódź czy trzęsienie ziemi. Jeśli umieliśmy pomóc Haiti, tym bardziej musimy pomóc naszym krajom członkowskim. Jest takie polskie przysłowie „Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie””. Dlatego zaapelował o maksymalną pomoc dla Polski i dla wszystkich innych krajów dotkniętych tym nieszczęściem.

Jarosław Kalinowski (EPP, Polska) powiedział, że powódź to wielka tragedia, ofiary śmiertelne, zniszczona infrastruktura, zniszczony dorobek całego życia dziesiątków tysięcy rodzin. Ten dramat dotknął mieszkańców miast i obszarów wiejskich. W przypadku rolników zostały zniszczone zbiory, uszkodzone maszyny, budynki, likwidacji uległ warsztat pracy, pozostały zaciągnięte kredyty, a uratowane zwierzęta zostały bez pasz. Władze Polski, jak również władze innych państw dotkniętych klęską powodzi, podjęły działania pomocowe, ale ważne, by z działaniami pomocowymi przysłała Unia Europejska. Im szybciej to nastąpi, tym lepszy będzie odbiór i ocena działań Unii Europejskiej. Ponadto poseł Kalinowski podziękował wszystkim rządowi, państwu, naszym sąsiadom, którzy przysłali Polsce z pomocą a także podziękował za zwykłą międzyludzką solidarność okazywaną przy tej tragedii.

Mirosław Piotrowski (ECR, Polska) powiedział, że w ostatnim czasie Polskę nawiedziły dwie groźne fale powodziowe, pozbawiając tysiące osób dobytku i dachu nad głową. Zalanych zostało wiele obszarów, w tym szczególnie ucierpiała Lubelszczyzna, a do rangi symbolu urosła całkowicie zalana gmina Wilków. Straty są tak ogromne i dotkliwe, że poszkodowani z wielką nadzieją przyjęli zapowiedź pana Barroso o przyznaniu unijnej pomocy w ramach Funduszu Solidarności. Aby nie zawieść zaufania, Komisja Europejska powinna podjąć szybkie i zdecydowane działania. Wyraził nadzieję, że przekazana suma nie będzie kwotą symboliczną. W tym wypadku należy usunąć wszelkie bariery, natychmiast uelastyczniając procedury, przekazując znaczne środki, które trafią bezpośrednio do ofiar klęski żywiołowej w regionach najbardziej poszkodowanych. Na koniec podkreślił, że uchwalenie przez Parlament rezolucji da mocny mandat przewodniczącemu Barroso do podjęcia natychmiastowych działań.

Andrzej Grzyb (EPP, Polska) powiedział, że straty, zarówno ludzkie, materialne, jak i środowiskowe, wymagają rzeczywistej solidarności europejskiej. To jest sprawdzian, czy Unia Europejska umie reagować i umie odpowiedzieć na potrzeby obywateli. To nie jest pusty slogan, bowiem drugą naszą zasadą jest zasada subsydiarności. Państwa członkowskie nie są w stanie poradzić sobie z tą sytuacją, więc potrzebują solidarności i subsydiarności europejskiej. Fundusz Solidarności może pomóc w odbudowie infrastruktury, refundacji kosztów akcji ratunkowych, w odbudowie sprzętu, który został zniszczony. Ale są także potrzeby ludzkie. Wymaga to pewnej korekty, jeżeli chodzi o fundusze rozwoju regionalnego i fundusz na wspólnotową politykę rolną, żeby z tych funduszy można było wspomóc ludzi, którzy ponieśli straty związane z powodzią, stracili dobytek, częstokroć całe warsztaty pracy i nie będą mieli w najbliższym czasie z czego żyć.

Piotr Borys (EPP, Polska) podkreślił, że powódź nie zna granic. Dotknęła po raz kolejny, po trzynastu latach, kilka państw Europy Środkowo-Wschodniej. Zapewnił, że w wymiarze ludzkim, w działaniu skuteczności służb, polskie służby zrobiły wszystko, aby ratować dobytek tam, gdzie się dało. Wiele powiatów, w tym na Dolnym Śląsku, zdało ten egzamin znakomicie. Poruszył następnie trzy kwestie. Po pierwsze powinno się zmniejszyć obciążenia administracyjne związane z Funduszem Solidarności po to, aby pomoc trafiła skutecznie do wszystkich ofiar tak tragicznie poszkodowanych w czasie tej powodzi, we wszystkich krajach dotkniętych powodzią. Po drugie, UE powinna skutecznie zadbać o instrumenty prawne, tak jak chociażby instrumenty opcjonalne, finansowe, które dają obowiązek ubezpieczeń. Wówczas te ubezpieczenia obowiązkowe byłyby znacznie tańsze, a pomoc dodatkowa szłaby do wszystkich osób, które ucierpiały w potencjalnych powodziach dzisiaj i w przyszłości. Po trzecie, Fundusz Spójności powinien wspierać w przyszłych latach budowę zbiorników retencyjnych i polderów zalewowych, bo jest to główny problem w Europie: przeciwdziałania właśnie powodziom. Podkreślił, że nowa agenda finansowa powinna temu służyć w sposób bezwzględny.

Róża Gräfin von Thun und Hohenstein (EPP, Polska) podziękowała w imieniu swoich wyborców i zaznaczyła, że południowa Polska, która tak strasznie i boleśnie została dotknięta

tymi powodziami, to jej okręg wyborczy. Podkreśliła, że była w wielu miejscowościach dotkniętych powodzią, widziała ogrom tragedii ludzi, którzy zostali bez dachu nad głową i bez miejsca pracy. Co gorsza, to wszystko wydarzyło się w tych częściach Europy, które niedawno stanęły na nogi i w których, dzięki m.in. solidarności europejskiej, z ogromnym nakładem pracy zbudowano nową infrastrukturę. Zwróciła się do komisarzy o pomoc w sprawnej odbudowie zniszczonych części wspólnej Unii Europejskiej.

Jacek Protasiewicz (EPP, Polska) powiedział, że pochodzi z innego południowego regionu Polski, z Dolnego Śląska, który w ostatnich latach był wielokrotnie doświadczany przez klęskę powodzi. Wielka powódź była 13 lat temu, rok temu nieco mniejsza i w tym roku ponownie region został zalany. Zaznaczył, że między tymi powodziami jest różnica nie tylko w skali rozlewów, w skali powodzi, w skali tego żywiołu, który miał miejsce 13 lat temu i w tym roku, ale również w tym fakcie, że wtedy Polska nie była członkiem Unii Europejskiej, a dzisiaj już nim jest. Ważne jest zatem, aby ofiary tegorocznej powodzi, inaczej niż 13 lat temu, doświadczały pomocy ze strony europejskich instytucji. Naprawdę ważne jest, aby w tych dramatycznych okolicznościach obywatele unijni, tacy jak mieszkańcy Dolnego Śląska i innych regionów Polski, widzieli, że Unia działa i niesie pomoc, nie tylko korporacjom przemysłowym, nie tylko bankom, nie tylko państwom, które mają kłopoty finansowe, ale także zwykłym ludziom wtedy, kiedy są w potrzebie. I nie ma to znaczenia, czy to jest Europa Środkowa czy Europa Zachodnia – tak jak Francja w tym roku – i nie ma znaczenia, czy to będzie Fundusz Solidarności, Fundusz Spójności czy Fundusz Rozwoju Regionalnego. Unia musi być tam, gdzie ludzie potrzebują pomocy i wsparcia.

Bogusław Sonik (EPP, Polska) podkreślił, że tylko na terenie województwa małopolskiego, jednego z zalanych województw, woda pochłonęła aż dziewięć ofiar śmiertelnych. Zalała 645 miejscowości, ponad 2 tysiące domów, które nie nadają się do użytku. Podczas powodzi szczególnie ucierpiały tereny górskie i podgórskie, które na co dzień borykają się z trudnościami wynikającymi ze specyficznego ukształtowania terenu i słabej infrastruktury. Klęska żywiołowa, jaka nawiedziła ten region, dodatkowo pogłębiła jeszcze istniejące problemy, zalewając kilometry dróg, torów kolejowych, zrywając mosty, zalewając szkoły, gospodarstwa, firmy prywatne, domy mieszkalne. W wyniku powodzi uaktywniło się w tym specyficznym regionie ponad tysiąc osuwisk, które dodatkowo powiększyły straty, zabierając niekiedy całe wsie.

W obliczu tej klęski żywiołowej eurodeputowany Sonik zwrócił się z apelem do Komisji Europejskiej, aby uruchamiając środki z Funduszu Solidarności, uwzględniła specyfikę poszczególnych regionów dotkniętych klęską, tak by jak najlepiej przyjść z pomocą ofiarom tego żywiołu.

- **Oświadczenia polskich eurodeputowanych, przekazane na piśmie**

Filip Kaczmarek (EPP, Polska): „Mieszkam nad rzeką Wartą i obserwowałem, jak ze wzrostem poziomu rzeki rósł niepokój, lęk mieszkańców miejscowości położonych nad tą rzeką. Ten lęk był dodatkowo powiększony relacjami z terenów zalanych wcześniej. Polscy

powodzenie doświadczyli wsparcia i empatii ze strony wielu osób, organizacji i instytucji. Otrzymali również pomoc z zagranicy. W akcję pomocy włączyło się też moje ugrupowanie – Platforma Obywatelska – i nasz kandydat na prezydenta RP – Bronisław Komorowski.

Europa jest solidarna sama z siebie, na podstawie własnych zasad, a nie dlatego, że wzywa do tego polska opozycja. Fundusz Solidarności i jego mechanizmy działają niezależnie od debaty i polityków. I bardzo dobrze, że ten mechanizm pomocowy jest niezależny”.

Lena Kolarska-Bobińska (EPP, Polska): „Po raz kolejny Polskę dotknęła fala powodzi. Ucierpiało wiele osób i gospodarstw domowych, między innymi wiele położonych na reprezentowanej przeze mnie Lubelszczyźnie. W najbliższych miesiącach naszym priorytetem będzie naprawa powstałych szkód i zniszczeń. Już teraz musimy zastanowić się, jak zapobiec podobnym sytuacjom w przyszłości.

Nie możemy dopuścić, by w przyszłości dotknęła nas podobna fala zniszczeń. Doświadczenia ostatnich lat pokazują bowiem, że ilość kataklizmów w Europie nasila się i również Polska będzie w sposób szczególny zagrożona powodzią. Okazuje się, że Polska wykorzystwała tylko kilkadziesiąt milionów z 2 miliardów euro, które Unia Europejska przyznała nam na ochronę przeciwpowodziową. Wciąż jeszcze nie mamy opracowanego planu tego typu ochrony przed kataklizmami.

Wiele krajów członkowskich nie wdrożyło w pełni Dyrektywy Powodziowej Unii Europejskiej. Obecnie trzeba to zrobić jak najszybciej. Komisja Europejska musi być elastyczna we wspomaganiu regionów dotkniętych tragedią, które będą przygotowywać plany usuwania skutków i rekonstrukcji po powodzi. Powinna też we współpracy z państwami członkowskimi przyjrzeć się planom zarządzania ryzykiem powodziowym i sposobom zapobiegania katastrofom, podobnie jak wydawaniu unijnych funduszy na ten cel”.

Krzysztof Lisek (EPP, Polska): „Powodzie, których skutki boleśnie odczuliśmy nie tylko w Polsce, ale i na Węgrzech, w Republice Czeskiej i na Słowacji, spowodowały ogromne straty. Kolejny kataklizm ukazujący jak bezbronni jesteśmy wobec sił natury zmusza nas do podjęcia szybkich i skutecznych działań. Jest wielu poszkodowanych, niektórzy stracili najbliższych, dorobek całego życia – proszę ich o przyjęcie kondolencji i wyrazów mojego współczucia.

W tym szczególnie trudnym czasie mobilizowane są wszystkie siły, jakimi dysponujemy. Liczne są przykłady przeprowadzania akcji ratunkowych przez służące temu jednostki oraz z inicjatywy obywatelskiej. Ten trudny moment powinien dać nam do myślenia i zmotywować do szybkich działań w sferze dokładnych ustaleń, co do postępowania w przypadku analogicznych scenariuszy. Warto zorganizować takie jednostki, które mimo niskich nakładów zapewniłyby szybką reakcję w momencie zagrożenia. Ponadto powinniśmy również dopilnować, aby mogły one współpracować ze sobą w ramach UE.

Z zadowoleniem przyjmuję przyjęcie sprawozdania dotyczącego europejskiego programu obserwacji Ziemi (GMES), który umożliwi lepszą kontrolę nad usuwaniem skutków katastrof

naturalnych. Zarządzanie kryzysowe będzie sprawniejsze, gdyż wszystkie służby na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym będą mieć bezpłatny dostęp do zgromadzonych przez GMES danych. Pragnę wyrazić moją nadzieję, że mimo trudnej sytuacji finansowej w EU, zostaną przyznane środki na pomoc państwom dotkniętym kataklizmem.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (EPP, Polska): „Powódź, która w maju i czerwcu przeszła przez Polskę w szczególny sposób dotknęła województwo, w którym mieszkam, Podkarpacie. Straty są ogromne. Ludzie zostali pozbawieni dorobku życiowego: domów, budynków gospodarczych, upraw rolnych, zwierząt hodowlanych. Tragedii tych ludzi nie da się opisać żadnymi słowami.

Wyrażając współczucie moim rodakom chciałabym, w kontekście dzisiejszej debaty, podkreślić wagę i rozmiar ludzkiego nieszczęścia i nadzieję na otrzymanie pomocy ze strony UE. W tych trudnych chwilach widać ludzką solidarność, dlatego też chciałabym podziękować tym wszystkim osobom z kraju i z zagranicy, którzy pospieszyli z pomocą. Najbardziej priorytetowa jest jednak pomoc finansowa dla poszkodowanych obszarów na odbudowę zniszczonej infrastruktury, dlatego tak ważna dla Polski i Polaków jest pomoc i solidarność całej UE oraz możliwość pozyskania środków z Funduszu Solidarności.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D, Polska): „Polska stała się w ostatnich tygodniach ofiarą powodzi, która pochłonęła życie 20 osób. Tysiące domostw zostało zniszczonych, pozostawiając ludność zalanych obszarów bez środków do życia i wielokrotnie bez nadziei na wyjście z tej dramatycznej sytuacji. Mając doświadczenia z tzw. "powodzi tysiąclecia" z 1997 roku liczone na poprawę infrastruktury zabezpieczającej, która jednak okazała się niewystarczająca. Dotychczasowe dwie fale powodziowe zniszczyły domy, całe osiedla i miasta, ale również doprowadziły do ogromnych strat w rolnictwie. Szacuje się, że na południu kraju ponad 50% zbiorów pomidorów i ogórków zostało bezpowrotnie utraconych, utrudniony lub niemożliwy stał się transport towarów przez zalane tereny, co przyczynia się do widocznego już wzrostu cen żywności. Według szacunków obecna sytuacja może przyczynić się do spadku PKB aż o 0.2%. Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że z takimi żywiołami trudno jest walczyć. Można im jednak przeciwdziałać. Należy opracować skuteczne systemy ochrony przeciwpowodziowej, w konsultacji z różnymi grupami, gdyż to problem dotyczący wielu sektorów. Nie należy się skupiać na wymiarze wyłącznie krajowym takich rozwiązań, gdyż powodzie są zjawiskami mogącymi przekraczać granice państwowe. Niezbędne jest ponadpaństwowe podejście do działań zabezpieczających i ostrzegających. Konieczne są również przemyślane inwestycje infrastrukturalne, gdyż bez skutecznych zabezpieczeń i odpowiedzialnego planowania przestrzennego nie będziemy w stanie oprzeć się kolejnym falom.

- **Odpowiedź komisarz Kristaliny Georgiewej**

Komisarz **Kristalina Georgiewa** powiedziała, że w przyszłym tygodniu uda się do Polski. Na początku komisarz odniosła się do kwestii zdolności KE do mobilizowania natychmiastowej pomocy do zwalczania skutków katastrofy żywiołowej, ale również zdolności pomagania

osobom po klęsce żywiołowej poprzez zapewnianie dostępu do Funduszu Solidarności. Komisarz podkreśliła, że wielu mówców było zainteresowanych tym, jak działa Fundusz Solidarności. Powiedziała, że kryterium udzielenia pomocy to wysokość szkód na poziomie **0.6% PKB** albo przynajmniej **3 mld euro**. W przypadku Polski jest to 2,1 mld euro, Węgier - 591 mln euro a Słowacji - 378 mln euro. Dopiero po przekroczeniu tych poziomów istnieje możliwość skorzystania ze środków z Funduszu Solidarności. Ważne jest, by 10 tygodni po katastrofie żywiołowej złożyć wniosek o udzielenie pomocy i dopiero po jego złożeniu środki z Funduszu Solidarności mogą zostać uruchomione. Od momentu uruchomienia środków do momentu ich dotarcia do odbiorców może upłynąć „trochę czasu”.

Komisarz zaznaczyła, że jeszcze nim doszło do obecnych powodzi Komisja Europejska złożyła propozycję Radzie, mającą na celu zwiększenie elastyczności, przyspieszenie procedur i reakcji oraz stworzenie lepszych warunków do działania. Jednak ta propozycja utknęła w Radzie, ponieważ był kryzys. Komisarz wyraziła nadzieję, że aktualne powodzie sprawią, że „z siłą wodospadu” propozycja ta tym razem zostanie przyjęta przez Radę a Parlament Europejski wesprze Komisję w jej działaniach. Obiecała, że Komisja zrobi wszystko, co możliwe w ramach Funduszu Solidarności, by jak najszybciej przynieść pomoc krajom dotkniętym powodzią.

Odnosząc się do komentarzy ws. możliwości wykorzystania dodatkowo funduszy strukturalnych i spójności, komisarz powiedziała, że fundusze te mogą współfinansować szereg różnych instrumentów w ramach zarządzania ryzykiem: odbudowę niecek rzecznych, zalesianie, odbudowę infrastruktury przeciwpowodziowej, gospodarki przestrzennej, opracowania przygotowywane przez kilka państw wspólnie, itp. Polska może otrzymać z tych funduszy 700 mln EUR a Słowacja 120 mln EUR. Konieczne wykorzystanie tych pieniędzy w sposób elastyczny, by dotarły do tych, którzy ich faktycznie potrzebują.

Ponadto, komisarz powiedziała, że ważna jest debata nt. dyrektywy powodziowej. Komisarz Georgiewa określiła jako „godny pożałowania” fakt, że Polska jeszcze nie wdrożyła dyrektywy antypowodziowej. Termin upłynął w listopadzie ubiegłego roku. Chodzi o dyrektywę, przyjętą jeszcze w 2006 roku, a dotyczącą ochrony przeciwpowodziowej. Komisarz powiedziała, że w związku z tym Komisja wszczęła postępowanie przeciwko Polsce. Wyraziła nadzieję, że ostatnie wydarzenia sprawią, że państwa członkowskie przyspieszą wdrażanie tej dyrektywy. Unijna dyrektywa antypowodziowa mówi między innymi o środkach prewencyjnych, które powinny być zastosowane w związku z groźbą powodzi. Do 2011 roku ma być przeprowadzona analiza ryzyka powodziowego, do 2013 roku powinny być opracowane mapy ryzyka, a do 2015 roku Polska musi przeprowadzić konkretne działania zapobiegawcze.

Komisarz podkreśliła, że oczywiście niewdrożenie dyrektywy nie oznacza, że pieniądze z Funduszu Solidarności przepadły. Podkreśliła, że podchodzi ze zrozumieniem do tragicznych wydarzeń w Polsce i powodzi, która nawiedziła kraj. Obiecała, że jeśli tylko Warszawa przyśle wniosek o wsparcie z funduszu, rozpatrzy go tak szybko, jak to możliwe.

Komisarz zaznaczyła, że najważniejsza jest prewencja, ponieważ „dużo lepiej jest zapobiegać niż leczyć”. Zapowiedziała, że Komisja przedstawi pod koniec tego roku komunikat, w którym zaprezentuje szerokie podejście do tego tematu, włącznie z zastosowaniem mechanizmów prewencyjnych, reagowania i usuwania szkód.

Komisarz przypomniała o tym, jak ważne jest dostosowanie się do zmian klimatu. Mamy obecnie do czynienia z powodziami a także z plagą komarów, co może spowodować, że na kontynent europejski może powrócić malaria. Jedynym sposobem zapobiegania tym groźnym konsekwencjom jest ostrożna ocena trendów zmian klimatycznych i przygotowanie się na szeroki zakres różnych scenariuszy.

Odnosząc się do kwestii rozwiązań dotyczących ubezpieczeń od skutków powodzi, komisarz powiedziała, że należy zastosować podobne rozwiązania ubezpieczeniowe zmniejszające ryzyko do tych, które są stosowane w rejonach zagrożonych zmianami klimatu w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach. Zachęcała do innowacyjności w branży finansowej, by zaoferować lepsze ubezpieczenie osobom narażonym na konsekwencje zmian klimatycznych.

2. Rezolucja Parlamentu Europejskiego, w której wzywa on do uruchomienia Funduszu Solidarności UE na pomoc krajom dotkniętym powodziami

Wyrażając głębokie współczucie mieszkańcom regionów dotkniętych katastrofalnymi powodziami w krajach Europy Środkowej, Parlament Europejski wezwał do niezwłocznego uruchomienia Funduszu Solidarności UE, aby pomóc dotkniętym obszarom oraz do przeglądu regionalnych programów operacyjnych na lata 2007-2013 finansowanych z EFRR, EFS i Funduszu Spójności.

Przyjmując rezolucję w sprawie powodzi w krajach Europy Środkowej, a w szczególności w Polsce, w Republice Czeskiej, na Słowacji i na Węgrzech, Parlament Europejski oddał hołd pamięci ofiar oraz złożył kondolencje ich rodzinom. Posłowie docenili również wysiłek ekip ratunkowych i poszukiwawczych oraz solidarność państw członkowskich, które udzielały sobie wzajemnej pomocy w podejmowaniu działań na dotkniętych klęską obszarach.

Parlament podkreślił, że klęska powodzi spowodowała poważne szkody w infrastrukturze i zniszczyła też elementy dziedzictwa naturalnego i kulturowego oraz stworzyła zagrożenie dla zdrowia publicznego. Konieczna będzie zrównoważona odbudowa zniszczonych lub uszkodzonych przez żywioł obszarów, aby nadrobić straty ekonomiczne i społeczne.

Wzywając do jak najszybszego udzielenia wsparcia obszarom, które poniosły straty gospodarcze i społeczne na skutek klęski posłowie wskazują też na konieczność przyjęcia nowego rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności Unii Europejskiej w celu elastyczniejszego i skuteczniejszego rozwiązywania problemów wynikających z klęsk żywiołowych. Rada zablokowała prace nad tym wnioskiem, chociaż stanowisko Parlamentu zostało przyjęte przeważającą większością głosów w pierwszym czytaniu w maju 2006 roku.

Parlament wzywa prezydencję belgijską i Komisję, by niezwłocznie rozpoczęły przegląd wspomnianego rozporządzenia w celu utworzenia solidniejszego i bardziej elastycznego instrumentu umożliwiającego skuteczne reagowanie na nowe wyzwania związane ze zmianami klimatu.

Parlament chce, aby Komisja i państwa członkowskie dokonały przeglądu planowania i gospodarowania gruntami i wzywa do zwiększenia możliwości kontroli powodziowej i infrastruktury osuszania w celu ograniczenia szkód powodowanych gwałtownymi opadami deszczu.

Państwa członkowskie powinny spełnić wszystkie wymogi określone w dyrektywie powodziowej UE. Parlament domaga się, aby mapy zagrożenia powodziowego były uwzględniane w planach zagospodarowania przestrzennego. Skuteczne zapobieganie powodziom musi się opierać na strategiach transgranicznych, dlatego sąsiadujące ze sobą państwa członkowskie powinny zacieśnić współpracę w działaniach zapobiegających klęskom żywiołowym przy jednoczesnym zagwarantowaniu jak najlepszego wykorzystania europejskich funduszy przeznaczonych na ten cel.

Rezolucja nt. powodzi w krajach Europy Środkowej, a w szczególności w Polsce, w Republice Czeskiej, na Słowacji, na Węgrzech i we Francji:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0241+0+DOC+XML+V0//PL&language=PL>

3. Odpowiedź premiera Tuska¹

Premier Donald Tusk podkreślał na konferencji prasowej w Brukseli, że wszyscy jesteśmy pod „wielkim, przynębiającym wrażeniem powodzi w Polsce”. Premier powiedział jednak, że procedury, o których mówi unijna dyrektywa mają być wdrażane w latach 2011-15. „A więc fakt, że Polska jest opóźniona, jeśli chodzi o kilka dyrektyw europejskich nie miał żadnego wpływu na przebieg akcji ratowniczych, przeciwdziałanie powodzi czy ochronę przez powodzią” - ocenił szef rządu.

Jak zapewnił, kwestie, które porusza dyrektywa, są w Polsce rozwiązywane. „To nie jest tak, że dyrektywa europejska każe nam coś przygotować, czego my nie mamy. Dyrektywa raczej mówi o standardach obowiązujących w całej UE” - mówił premier Tusk. Przywołał ostatnie informacje z Francji mówiące, że dwie godziny deszczu spowodowały śmierć ponad 20 osób na południu tego kraju.

„Przepisy prawa europejskiego to nie są skuteczne wały, zapory, zbiorniki, tylko pewne standardy prawne, które jednak przed dramatem, kiedy się zdarza powódź, nie ratują” - ocenił premier Tusk. Ale jednocześnie zapowiedział, że będzie chciał mieć 100-procentową

---

¹ Na podstawie informacji PAP z dnia 17 czerwca br.

pewność, że prace nad wdrożeniem dyrektywy rząd przyspieszy na tyle, że pretensje Komisji Europejskiej do Polski nie będą w najbliższym czasie zasadne.

Premier poinformował, że skontaktował się z ministrem środowiska i finansów. Dodał, że dyrektywa po polskiej stronie jest w finale ustaleń Komitetu Stałego Rady Ministrów. „My tutaj te prace przyspieszymy, ale chciałbym bardzo, abyście państwo nie uwierzyli komuś, kto by tłumaczył, że ta dyrektywa mogła nas uchronić przed powodzią. Bo to najzwyczajniej w świecie nie byłaby prawda, ale nie zmienia to faktu, że będziemy chcieli te kwestie przyspieszyć” - zapowiedział Tusk.

Jak dodał, ta dyrektywa nie dotyczy infrastruktury, tylko przepisów prawa oraz przepisów dotyczących map i procedur. „Nie wykluczam, że te europejskie procedury w niektórych przypadkach mogą być lepsze niż nasze i będziemy starali się bardzo szybko je wdrożyć” - zapewnił Tusk.

Ale - jak mówił - chce też uprzedzić, że niektóre z procedur pociągają za sobą duże koszty. Na przykład - jak poinformował - mapa cyfrowa całego kraju, na podstawie której można zrobić taki precyzyjny plan, to jest koszt blisko miliarda złotych. „I musimy też zdać sobie sprawę, że każda decyzja antypowodziowa, to nie jest tak, że jakiś pomysł się ma, tylko to są setki milionów złotych, które w dużej mierze będziemy musieli szybko wydać” - mówił premier.

Zapewnił też, że prace nad wdrożeniem dyrektywy są na takim etapie zaawansowania, który powinien absolutnie wystarczyć, żeby „Komisja była uspokojona”, że strona polska te działania podejmuje. „Nie sądzę, żeby ta sprawa miała jakiś dalszy zły ciąg, tym bardziej, że będę oczekiwał od moich urzędników maksymalnego przyspieszenia” - podkreślił Tusk.

Dyrektywa ma nakłonić kraje członkowskie UE do większych wysiłków na rzecz zapobiegania powodziom. Nakłada obowiązek określenia, jakie tereny na ich terytorium są zagrożone powodzią. Na podstawie takich "map ryzyka" kraje będą musiały sporządzić plany działań, które mają odzwierciedlać ideę dyrektywy: zapobieganie, przygotowanie, ochrona.

Dyrektywa wyznacza terminy tych działań: odnośnie oceny ryzyka powodziowego do 2011 roku, opracowania map zagrożenia i ryzyka powodziowego do 2013 roku, zaś planów zarządzania ryzykiem powodziowym do 2015 roku.

Dyrektywa była odpowiedzią na katastrofalne powodzie w dolinie Dunaju latem 2002 roku. Te wydarzenia pokazały, że w UE jest bardzo potrzebna ściślejsza współpraca w tej dziedzinie. Tym bardziej, że - jak ocenia KE - w kolejnych dziesięcioleciach można się spodziewać wzrostu ryzyka powodzi z powodu zmian klimatycznych, których skutkiem jest podniesienie się poziomu mórz i oceanów.

4. KE: brak związku dyrektywy antypowodziowej z powodzią w Polsce²

Nie ma związku między brakiem transpozycji do polskiego prawa unijnej dyrektywy antypowodziowej a powodzią, która nawiedziła Polskę 18 maja - podkreślił w dniu 18 czerwca br. rzecznik Komisji Europejskiej. Dodał, że 15 państw UE nie wdrożyło w pełni tej dyrektywy.

„Nie ma bezpośredniego związku między brakiem transpozycji dyrektywy antypowodziowej a powodzią, która nawiedziła Polskę 18 maja. Nie można powiedzieć, że jej wdrożenie zapobiegłoby ofiarom, czy też samym powodziom” - powiedział rzecznik Olivier Bailly, dopytywany przez polskich dziennikarzy na codziennym briefingu KE.

Podkreślił jednocześnie, że choć termin wdrożenia dyrektywy do krajowego porządku prawnego minął w listopadzie 2009 roku, to na realizację podstawowych celów tego aktu prawnego Polska ma czas w latach 2011-2015. Dyrektywa wyznacza terminy konkretnych działań: odnośnie do oceny ryzyka powodziowego do 2011 roku, opracowania map zagrożenia i ryzyka powodziowego do 2013 roku, zaś planów zarządzania ryzykiem powodziowym do 2015 roku.

Rzecznik zdecydowanie bagatelizował też wysłany przez KE do Polski w styczniu list z upomnieniem za brak informacji o wdrożeniu unijnej dyrektywy z 2007 roku o zapobieganiu powodziom. „To tylko formalny krok w dyskusji między krajem członkowskim a KE” - powiedział. Zgodnie z unijnymi procedurami wysłanie listu w sprawie braku notyfikacji jest jednak pierwszym etapem formalnej procedury karnej za brak wdrożenia unijnego prawa. Jeśli ta polubowna procedura nie przyniesie skutków, może doprowadzić nawet do skierowania przez KE pozwu do Trybunału Sprawiedliwości.

KE nie ma zwyczaju nawet informowania prasy o tym pierwszym etapie procedury, bo jak powiedział rzecznik KE ds. katastrof i pomocy humanitarnej Ferran Tarradellas, „dziennikarze byliby zalani komunikatami”, a poza tym „w ogromnej większości przypadków nigdy nie dochodzi do drugiego etapu, bo kraje szybko nadrabiają zaległości”. Dopiero wysłanie do kraju członkowskiego drugiego upomnienia z tzw. uzasadnioną opinią jest ogłaszane publicznie.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska³

Załącznik:

Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:288:0027:0034:PL:PDF>

---

² Na podstawie informacji PAP z dnia 18 czerwca br.

³ Na podstawie debaty w Parlamencie Europejskim, informacji prasowych PE oraz informacji PAP.

DYREKTYWY

DYREKTYWA 2007/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 23 października 2007 r.

w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Powodzie mogą powodować ofiary śmiertelne, wysiedlenia osób i szkody w środowisku naturalnym, poważnie hamować rozwój gospodarczy oraz zagrażać działalności gospodarczej we Wspólnocie.
- (2) Powodzie należą do naturalnych zjawisk, którym nie sposób zapobiec. Niemniej jednak niektóre działania człowieka (takie jak przyrost zabudowy mieszkaniowej i wzrost wartości majątku na obszarach zalewowych, a także obniżenie naturalnego potencjału retencyjnego gleby wskutek użytkowania gruntów) i zmiany klimatyczne przyczyniają się do zwiększenia prawdopodobieństwa występowania powodzi i zaostrzenia ich negatywnych skutków.
- (3) Ograniczenie ryzyka wystąpienia negatywnych skutków związanych z powodzią, zwłaszcza dla zdrowia i życia człowieka, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej i dla infrastruktury, jest wykonalne i pożądane. Jednak jeżeli środki na rzecz ograniczenia tego ryzyka mają być skuteczne, powinny one być w jak najszerszym zakresie koordynowane na poziomie dorzecza.
- (4) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca

ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ⁽³⁾ wymaga opracowania planów gospodarowania wodami w dorzeczu dla każdego obszaru dorzecza w celu osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego i przyczyni się do ograniczenia skutków powodzi. Ograniczanie ryzyka wystąpienia powodzi nie jest jednak zasadniczym celem tej dyrektywy. Nie uwzględnia ona również przyszłych zmian w odniesieniu do stopnia zagrożenia występowaniem powodzi w wyniku zmian klimatycznych.

- (5) Komunikat Komisji z dnia 12 lipca 2004 r. dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów, zatytułowany „Zarządzanie zagrożeniem powodziowym – zapobieganie powodziom, ochrona przeciwpowodziowa i ograniczanie skutków powodzi”, zawiera opartą na analizie koncepcję zarządzania ryzykiem powodziowym na poziomie Wspólnoty oraz stwierdza, że uzgodnione i skoordynowane działanie na szczeblu Wspólnoty przyniosłoby znaczne korzyści i przyczyniłoby się do poprawy ogólnego poziomu ochrony przeciwpowodziowej.
- (6) Skuteczne zapobieganie powodziom i ograniczanie ich skutków wymaga nie tylko koordynacji między państwami członkowskimi, ale także współpracy z państwami trzecimi. Jest to zgodne z dyrektywą 2006/60/WE oraz międzynarodowymi zasadami zarządzania ryzykiem powodziowym opracowanymi głównie w Konwencji ONZ o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych, zatwierdzonej decyzją Rady 95/308/WE ⁽⁴⁾ i kolejnymi umowami w sprawie jej stosowania.
- (7) Decyzja Rady 2001/792/WE, Euratom z dnia 23 października 2001 r. ustanawiająca mechanizm wspólnotowy ułatwiający wzmocnioną współpracę w interwencjach wspierających ochronę ludności ⁽⁵⁾ zapewnia wsparcie i udzielenie pomocy przez państwa członkowskie w przypadku poważnych sytuacji kryzysowych, w tym powodzi. Ochrona ludności może zapewnić zagrożonej ludności odpowiednią reakcję oraz usprawnić przygotowanie i odporność.

⁽¹⁾ Dz.U. C 195 z 18.8.2006, str. 37.⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2006 r. (Dz.U. C 300 E z 9.12.2006, str. 123), wspólne stanowisko Rady z dnia 23 listopada 2006 r. (Dz.U. C 311 E z 19.12.2006, str. 10) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 kwietnia 2007 r. Decyzja Rady z dnia 18 września 2007 r.⁽³⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1. Dyrektywa zmieniona decyzją nr 2455/2001/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2001, str. 1).⁽⁴⁾ Dz.U. L 186 z 5.8.1995, str. 42.⁽⁵⁾ Dz.U. L 297 z 15.11.2001, str. 7.

- (8) Na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej ⁽¹⁾ możliwe jest udzielenie szybkiej pomocy finansowej w wypadku poważnej klęski celem wsparcia dotkniętych nią społeczności, stref przyrodniczych, regionów oraz krajów w przywróceniu możliwie normalnych warunków. Jednakże Fundusz jest ograniczony do działań nadzwyczajnych, z wyłączeniem etapów poprzedzających sytuację nadzwyczajną.
- (9) Opracowując strategie polityczne w zakresie wykorzystania zasobów wodnych i zagospodarowania przestrzennego, państwa członkowskie i Wspólnota powinny brać pod uwagę potencjalny wpływ, jaki tego rodzaju strategie mogą mieć w odniesieniu do zagrożeń powodziowych i zarządzania nimi.
- (10) Na terytorium Wspólnoty dochodzi do rozmaitych rodzajów powodzi, w tym powodzi rzecznych, powodzi wywołanych nawałnymi deszczami, powodzi na terenach miejskich i powodzi sztormowych na obszarach wybrzeża. Szkody spowodowane powodzią mogą być również zróżnicowane w zależności od kraju czy regionu Wspólnoty. Stąd też cele dotyczące zarządzania ryzykiem powodziowym powinny być określone przez same państwa członkowskie i powinny się opierać na warunkach lokalnych i regionalnych.
- (11) Na pewnych obszarach Wspólnoty ryzyko powodziowe może zostać uznane za nieznaczne, przykładowo na obszarach słabo zaludnionych, niezaludnionych lub obszarach o ograniczonej wartości gospodarczej lub ekologicznej. W każdym obszarze dorzecza lub w każdej jednostce zarządzającej powinno się ocenić ryzyko powodziowe i konieczność dalszych działań, takich jak ocena możliwości łagodzenia skutków powodzi.
- (12) Aby udostępnić skuteczne narzędzie pozyskiwania danych i stworzyć wartościowe podstawy ustanawiania priorytetów i podejmowania dalszych decyzji o charakterze technicznym, finansowym i politycznym dotyczących zarządzania ryzykiem powodziowym, konieczne jest opracowanie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przedstawiających potencjalne szkody związane z powodzią, która może wystąpić zgodnie z różnymi scenariuszami powodzi, w tym informacje o potencjalnych źródłach zanieczyszczenia środowiska w wyniku powodzi. W związku z tym państwa członkowskie powinny dokonać oceny działań, które mają wpływ na zwiększenie zagrożenia powodziowego.
- (13) Z myślą o unikaniu i ograniczaniu negatywnych skutków powodzi na danym obszarze właściwym jest opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Przyczyny i skutki zdarzeń powodziowych są zróżnicowane w zależności od kraju i regionu Wspólnoty. Dlatego też w planach zarządzania ryzykiem powodziowym powinno się wziąć pod uwagę szczególne cechy terenów objętych tymi planami, umożliwiając opracowanie indywidualnych rozwiązań uwzględniających potrzeby i priorytety dotyczące tych terenów przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej koordynacji na obszarach dorzeczy i dążeniu do osiągnięcia celów środowiskowych określonych w prawodawstwie wspólnotowym. Państwa członkowskie powinny w szczególności powstrzymać się od wprowadzania środków i podejmowania działań, które znacznie zwiększają ryzyko powodziowe w innych państwach członkowskich, chyba że środki te zostały skoordynowane, a zainteresowane państwa członkowskie znalazły wspólne rozwiązanie.
- (14) W planach zarządzania ryzykiem powodziowym szczególny nacisk powinno się położyć na zapobieganie, ochronę i przygotowanie. Aby rzeki miały więcej miejsca, plany te powinny w miarę możliwości uwzględniać utrzymywanie i/lub odnowę tarasów rozlewowych, a także środki zapobiegania szkodom związanym ze zdrowiem ludzkim, środowiskiem, dziedzictwem kulturowym i działalnością gospodarczą oraz środki minimalizujące tego rodzaju szkody. Powinno się okresowo dokonywać przeglądów obejmujących elementy planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz, w razie konieczności, aktualizować je, uwzględniając możliwy wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi.
- (15) Zasada solidarności nabiera dużej wagi w kontekście zarządzania ryzykiem powodziowym. W tym świetle państwa członkowskie powinny zachęcać się do dążenia ku sprawiedliwemu podziałowi obowiązków w sytuacji wspólnego podejmowania decyzji o przedsięwzięciu środków korzystnych dla wszystkich stron i odnoszących się do zarządzania ryzykiem powodziowym wzdłuż całego biegu rzeki.
- (16) Dla uniknięcia powielania działań państwa członkowskie powinny zostać upoważnione do wykorzystywania istniejących wstępnych ocen ryzyka powodziowego, map zagrożenia i ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym, po to, aby osiągnąć cele i spełnić wymogi określone w niniejszej dyrektywie.
- (17) Opracowanie planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy na mocy dyrektywy 2000/60/WE oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym na mocy niniejszej dyrektywy stanowi część zintegrowanego systemu gospodarowania wodami w dorzeczach. Oba te procesy powinny zatem wykorzystać potencjał wzajemnego oddziaływania i wspólnych korzyści z uwzględnieniem celów środowiskowych dyrektywy 2000/60/WE, zapewniając skuteczność i rozsądne wykorzystywanie zasobów przy jednoczesnym uznaniu, że w niniejszej dyrektywie i w dyrektywie 2000/60/WE właściwe organy i jednostki zarządzające mogą być inne.
- (18) Państwa członkowskie powinny opierać swoje oceny, mapy i plany na odpowiednich „najlepszych praktykach” i „najlepszych dostępnych technologiach” niepowodujących nadmiernych kosztów w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym.

⁽¹⁾ Dz.U. L 311 z 14.11.2002, str. 3.

(19) W przypadku gdy część wód jest wykorzystywana do wielu celów związanych z różnymi formami zrównoważonej działalności człowieka (takich jak zarządzanie ryzykiem powodziowym, ekologia, żegluga śródlądowa czy hydroenergetyka) oraz gdy dla części wód występują skutki takiego wykorzystywania, dyrektywa 2000/60/WE przewiduje jasny i przejrzysty tryb postępowania w razie takiego wykorzystania i skutków, z uwzględnieniem możliwych odstępstw od celów „dobrego stanu” lub „zapobiegania pogarszaniu się stanu wód” wyznaczonych w art. 4 tej dyrektywy. W art. 9 dyrektywy 2000/60/WE przewiduje się mechanizm uzyskiwania zwrotu kosztów.

(20) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾.

(21) W szczególności Komisja powinna być uprawniona do dostosowania załącznika do postęp naukowych i technicznego. Ze względu na fakt, iż są to środki o ogólnym zasięgu, których celem jest zmiana innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, muszą one zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE.

(22) Niniejsza dyrektywa szanuje prawa podstawowe i przestrzega zasad zawartych w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności ma ona na celu wspieranie włączenia do polityk wspólnotowych wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

(23) Jako że cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie stworzenie ram dla środków mających na celu ograniczenia ryzyka wystąpienia szkód powodziowych, nie może być osiągnięty w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, a ze względu na rozmiary i skutki działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

(24) Zgodnie z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz Protokołem w sprawie stosowania zasady pomocniczości i proporcjonalności dołączonym do Traktatu i w świetle obecnych możliwości państw członkowskich

powinno się umożliwić podejmowanie bardzo elastycznych działań na szczeblach lokalnym i regionalnym, zwłaszcza w odniesieniu do organizacji oraz odpowiedzialności organów.

(25) Zgodnie z pkt 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽²⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania, dla ich własnych celów i w interesie Wspólnoty, własnych tabel, które w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlają korelacje pomiędzy niniejszą dyrektywą a środkami transpozycji, oraz do podawania ich do wiadomości publicznej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Celem niniejszej dyrektywy jest ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z powodziami na terytorium Wspólnoty.

Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy, oprócz definicji „rzeki”, „dorzecza”, „zlewni” oraz „obszaru dorzecza” ustanowionych w art. 2 dyrektywy 2000/60/WE, stosuje się następujące definicje:

- 1) „powódź” oznacza czasowe pokrycie wodą terenu, który normalnie nie jest pokryty wodą. Definicja ta obejmuje powódzie wywołane przez rzeki, potoki górskie, śródziemnomorskie okresowe cieki wodne oraz powódzie sztormowe na obszarach wybrzeża, natomiast może nie uwzględniać powodzi wywołanych przez systemy kanalizacyjne;
- 2) „ryzyko powodziowe” oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Artykuł 3

1. Do celów niniejszej dyrektywy państwa członkowskie kierują się ustaleniami dokonanymi w ramach art. 3 ust. 1, 2, 3, 5 i 6 dyrektywy 2000/60/WE.

2. Państwa członkowskie mogą jednak do celów wykonania niniejszej dyrektywy:

- a) wyznaczyć właściwe organy, inne niż organy określone na podstawie art. 3 ust. 2 dyrektywy 2000/60/WE;
- b) określić pewne obszary wybrzeża lub pojedyncze dorzecza i przypisać je jednostce zarządzającej innej niż ta, której przypisano obszary zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2000/60/WE.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

⁽²⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, str. 1.

W tych przypadkach państwa członkowskie przekazują Komisji informacje, o których mowa w załączniku I do dyrektywy 2000/60/WE, do dnia 26 maja 2010 r. W tym celu każde odniesienie do właściwych organów i obszarów dorzecza jest traktowane jako odniesienie do właściwych organów i jednostki zarządzającej, o których mowa w niniejszym artykule. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach, które zaszły w stosunku do informacji dostarczonej zgodnie z niniejszym ustępem, w terminie trzech miesięcy od daty danej zmiany.

ROZDZIAŁ II

WSTĘPNA OCENA RYZYKA POWODZIOWEGO

Artykuł 4

1. Państwa członkowskie dokonują wstępnej oceny ryzyka powodziowego zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu w odniesieniu do każdego obszaru dorzecza lub jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), lub fragmentu międzynarodowego dorzecza, które są położone na ich terytorium.

2. W oparciu o dostępne lub łatwe do uzyskania informacje, takie jak rejestry i długofalowe analizy rozwoju wydarzeń, dotyczące zwłaszcza wpływu zmian klimatycznych na występowanie powodzi, przeprowadza się wstępną ocenę ryzyka powodziowego. Ocena ta zawiera co najmniej:

- a) mapy obszaru dorzecza w odpowiedniej skali zawierające granice dorzeczy, zlewni i, jeżeli takowe istnieją, obszarów wybrzeża, ukazujące topografię i zagospodarowanie przestrzenne;
- b) opis powodzi, które wystąpiły w przeszłości i miały znaczące negatywne skutki dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, jeżeli prawdopodobieństwo wystąpienia podobnych zjawisk w przyszłości jest nadal duże, w tym zasięg powodzi oraz trasy przejścia fali powodziowej, jak i ocenę wywołanych przez nie negatywnych skutków;
- c) opis istotnych powodzi, do których doszło w przeszłości, jeżeli można przewidzieć, że podobne zjawiska w przyszłości będą miały znaczące negatywne skutki;

a w zależności od specyficznych potrzeb państw członkowskich:

- d) ocenę potencjalnych negatywnych konsekwencji przyszłych powodzi dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, z jak najszerszym uwzględnieniem kwestii, takich jak topografia, położenie cieków wodnych i ich ogólne cechy hydrologiczne oraz geomorfologiczne, w tym obszary zalewowe jako naturalne obszary retencyjne, skuteczność istniejącej, wybudowanej przez człowieka infrastruktury przeciwpowodziowej, położenie obszarów zamieszkałych, obszarów działalności gospodarczej oraz prognozę długofalowego rozwoju wyda-

zeń, w tym wpływu zmian klimatu na występowanie powodzi.

3. W przypadku międzynarodowych obszarów dorzeczy lub jednostek zarządzających, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), wspólnych z innymi państwami członkowskimi, państwa członkowskie zapewniają wymianę odpowiednich informacji między właściwymi zainteresowanymi organami.

4. Państwa członkowskie dokonują wstępnej oceny ryzyka powodziowego do dnia 22 grudnia 2011 r.

Artykuł 5

1. Na podstawie wstępnej oceny ryzyka powodziowego, o której mowa w art. 4, państwa członkowskie dla każdego obszaru dorzecza lub jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), lub fragmentu międzynarodowego obszaru dorzecza, które są położone na ich terytorium, określają takie obszary, na których stwierdzają istnienie dużego ryzyka powodziowego lub jego wystąpienie jest prawdopodobne.

2. Określenie na podstawie ust. 1 obszarów należących do międzynarodowego obszaru dorzecza lub do jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), wspólnych z innym państwem członkowskim jest koordynowane przez zainteresowane państwa członkowskie.

ROZDZIAŁ III

MAPY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO I MAPY RYZYKA POWODZIOWEGO

Artykuł 6

1. Państwa członkowskie przygotowują – na poziomie obszaru dorzecza lub jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) – mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego w najbardziej odpowiedniej skali dla obszarów określonych na podstawie art. 5 ust. 1.

2. Przygotowanie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego dla obszarów wyznaczonych na podstawie art. 5, wspólnych z innymi państwami członkowskimi, wymaga uprzedniej wymiany informacji pomiędzy zainteresowanymi państwami członkowskimi.

3. Mapy zagrożenia powodziowego obejmują obszary geograficzne, na których może wystąpić powódź zgodnie z jednym z następujących scenariuszy:

- a) niskie prawdopodobieństwo powodzi lub scenariusze zdarzeń ekstremalnych;
- b) średnie prawdopodobieństwo powodzi (częstotliwość występowania ≥ 100 lat);
- c) wysokie prawdopodobieństwo powodzi, w odpowiednich przypadkach.

4. Dla każdego ze scenariuszy, o których mowa w ust. 3, przedstawia się następujące elementy:

- a) zasięg powodzi;
- b) głębokości wody lub, w odpowiednich przypadkach, poziomy zwierciadła wody;
- c) tam gdzie jest to właściwe, prędkość przepływu wody lub odnośny przepływ wody.

5. Mapy ryzyka powodziowego przedstawiają potencjalnie negatywne skutki związane z powodzią, która wystąpiła zgodnie z jednym ze scenariuszy, o których mowa w ust. 3 – wyrażone w następujący sposób:

- a) szacunkowa liczba mieszkańców potencjalnie dotkniętych powodzią;
- b) rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej na obszarze potencjalnie dotkniętym powodzią;
- c) instalacje, o których mowa w załączniku I do dyrektywy Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli⁽¹⁾, które mogłyby spowodować przypadkowe zanieczyszczenie w przypadku powodzi oraz potencjalnie dotknięte powodzią obszary chronione określone w załączniku IV pkt 1 ppkt (i), (iii) i (v) do dyrektywy 2000/60/WE;
- d) inne informacje uważane przez państwo członkowskie za przydatne, takie jak wskazanie obszarów, na których mogą wystąpić powodzie, którym towarzyszy transport dużej ilości osadów i rumowiska, oraz informacje o innych istotnych źródłach zanieczyszczenia.

6. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, aby w przypadku obszarów wybrzeża, na których występuje odpowiednia ochrona, przygotowanie map zagrożenia powodziowego, ograniczyć do scenariusza, o którym mowa w ust. 3 lit. a).

7. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, aby dla obszarów, na których występują powodzie wywołane przez wody gruntowe, przygotowanie map zagrożenia powodziowego ograniczyć do scenariusza, o którym mowa w ust. 3 lit. a).

8. Państwa członkowskie zapewniają opracowanie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego do dnia 22 grudnia 2013 r.

ROZDZIAŁ IV

PLANY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM

Artykuł 7

1. Na podstawie map, o których mowa w art. 6, państwa członkowskie opracowują plany zarządzania ryzykiem powodziowym, skoordynowane na poziomie obszaru dorzecza lub jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), dla

⁽¹⁾ Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 33 z 4.2.2006, str. 1).

obszarów wyznaczonych na podstawie art. 5 ust. 1 oraz dla obszarów objętych art. 13 ust. 1 lit. b), zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.

2. Państwa członkowskie ustalają odpowiednie cele zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów określonych na podstawie art. 5 ust. 1 oraz dla obszarów objętych art. 13 ust. 1 lit. b), kładąc szczególny nacisk na ograniczenie potencjalnych negatywnych konsekwencji powodzi dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej oraz, jeżeli zostanie to uznane za właściwe, na działania nietechniczne lub na zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi.

3. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym obejmują środki służące osiągnięciu celów ustanowionych zgodnie z ust. 2 i elementy składowe określone w części A załącznika.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym uwzględniają odpowiednie aspekty, takie jak koszty i korzyści, zasięg powodzi i trasy przejścia fali powodziowej oraz obszary o potencjalnej retencji wód powodziowych, takie jak naturalne obszary retencyjne, cele środowiskowe określone w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE, gospodarowanie gruntami i wodą, planowanie przestrzenne, zagospodarowanie terenu, ochronę przyrody, nawigację i infrastrukturę portową.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym obejmują wszystkie aspekty zarządzania ryzykiem powodziowym, kładąc szczególny nacisk na zapobieganie, ochronę i stan należytego przygotowania, w tym prognozowanie powodzi i systemy wczesnego ostrzegania, a także uwzględniając cechy danego dorzecza lub zlewni. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym mogą również obejmować działania na rzecz zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego, skuteczniejszą retencję wód oraz kontrolowane zalewanie niektórych obszarów w przypadku wystąpienia powodzi.

4. W myśl zasady solidarności plany zarządzania ryzykiem powodziowym, ustanowione przez jedno państwo członkowskie, nie mogą obejmować środków, które poprzez swój zasięg i wpływ w znaczący sposób zwiększają ryzyko powodziowe w górę lub w dół biegu rzeki na terenie innych krajów w tym samym dorzeczu lub zlewni, chyba że środki te skoordynowano i zainteresowane państwa członkowskie znalazły wspólne rozwiązanie w ramach art. 8.

5. Państwa członkowskie zapewniają opracowanie i publikację planów zarządzania ryzykiem powodziowym do dnia 22 grudnia 2015 r.

Artykuł 8

1. Dla obszarów dorzeczy lub jednostek zarządzających, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), które położone są w całości na ich terytorium, państwa członkowskie zapewniają opracowanie jednego planu zarządzania ryzykiem powodziowym lub zestawu planów zarządzania ryzykiem powodziowym skoordynowanych na poziomie obszaru dorzecza.

2. W przypadku międzynarodowego obszaru dorzecza lub jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), położonych w całości na terytorium Wspólnoty, państwa członkowskie zapewniają koordynację mającą na celu opracowanie jednego międzynarodowego planu zarządzania ryzykiem powodziowym lub zestawu planów zarządzania ryzykiem powodziowym skoordynowanych na poziomie międzynarodowego obszaru dorzecza. Jeżeli plany te nie są opracowane, państwa członkowskie opracowują plany zarządzania ryzykiem powodziowym obejmujące co najmniej części międzynarodowego dorzecza, które leżą na ich terytorium, skoordynowane w jak największym stopniu na poziomie międzynarodowego obszaru dorzecza.

3. W przypadku międzynarodowego obszaru dorzecza lub jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), rozciągających się poza terytorium Wspólnoty, państwa członkowskie dokładają starań zmierzających do opracowania jednego międzynarodowego planu zarządzania ryzykiem powodziowym lub zestawu planów zarządzania ryzykiem powodziowym skoordynowanych na poziomie międzynarodowego obszaru dorzecza; jeżeli nie jest to możliwe, ust. 2 ma zastosowanie do części międzynarodowego obszaru dorzecza znajdującego się na ich terytorium.

4. Jeżeli państwa, dzielące tę samą zlewnię, uznają to za stosowne, plany zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w ust. 2 i 3, są uzupełniane przez bardziej szczegółowe plany zarządzania ryzykiem powodziowym skoordynowane na poziomie zlewni międzynarodowych.

5. Gdy państwo członkowskie stwierdzi problem, który wywiera wpływ na zarządzanie ryzykiem powodziowym jego wód i który nie może zostać rozwiązany przez to państwo członkowskie, może ono zgłosić ten problem Komisji i każdemu innemu zainteresowanemu państwu członkowskiemu oraz sformułować zalecenia dla jego rozwiązania.

Komisja ustosunkowuje się w terminie sześciu miesięcy do każdego sprawozdania lub zaleceń przedłożonych przez państwa członkowskie.

ROZDZIAŁ V

KOORDYNACJA Z DYREKTYWĄ 2000/60/WE, INFORMOWANIE SPOŁECZEŃSTWA I KONSULTACJE SPOŁECZNE

Artykuł 9

Państwa członkowskie podejmują stosowne działania zmierzające do skoordynowania stosowania niniejszej dyrektywy oraz dyrektywy 2000/60/WE, kładąc szczególny nacisk na możliwości zwiększenia skuteczności, wymiany informacji oraz możliwości osiągnięcia synergii i wspólnych korzyści, uwzględniając cele środowiskowe określone w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE. W szczególności:

1) opracowanie pierwszych map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego oraz ich kolejne przeglądy, o których mowa w art. 6 i 14 niniejszej dyrektywy, przeprowadza się w taki sposób, aby informacje zawarte w mapach były spójne z odpowiednimi informacjami przedstawionymi zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE. Muszą one być skoordynowane z przeglądami przewidzianymi w art. 5

ust. 2 dyrektywy 2000/60/WE oraz mogą być do nich włączone;

2) opracowanie pierwszych planów zarządzania ryzykiem powodziowym i ich kolejne przeglądy, o których mowa w art. 7 i 14 niniejszej dyrektywy, przeprowadza się w sposób skoordynowany z przeglądami planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy przewidzianymi w art. 13 ust. 7 dyrektywy 2000/60/WE oraz mogą być do nich włączone;

3) aktywny udział wszystkich zainteresowanych stron zgodnie z art. 10 niniejszej dyrektywy jest koordynowany, w odpowiednich przypadkach, z aktywnym udziałem zainteresowanych stron zgodnie z art. 14 dyrektywy 2000/60/WE.

Artykuł 10

1. Zgodnie ze stosowanym prawodawstwem Wspólnoty państwa członkowskie podają do publicznej wiadomości wstępne oceny ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego, mapy ryzyka powodziowego oraz plany zarządzania ryzykiem powodziowym.

2. Państwa członkowskie zachęcają zainteresowane strony do aktywnego udziału w opracowaniu, przeglądzie i aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w rozdziale IV.

ROZDZIAŁ VI

ŚRODKI WYKONAWCZE I ZMIANY

Artykuł 11

1. Komisja może zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 12 ust. 2, przyjąć formaty techniczne do celów przetwarzania i przekazywania danych Komisji, w tym danych statystycznych i kartograficznych. Formaty techniczne powinny zostać przyjęte najpóźniej dwa lata przed datami wskazanymi odpowiednio w art. 4 ust. 4, art. 6 ust. 8 i art. 7 ust. 5 po uwzględnieniu istniejących norm, jak również formatów stworzonych na mocy odpowiednich aktów wspólnotowych.

2. Komisja, uwzględniając terminy okresowych przeglądów i aktualizacji, może dostosowywać załącznik do postępu naukowo-technicznego.

Środki te, których celem jest zmiana innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 12 ust. 3.

Artykuł 12

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na podstawie art. 21 dyrektywy 2000/60/WE.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE, ustala się na trzy miesiące.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

ROZDZIAŁ VII

ŚRODKI PRZEJŚCIOWE

Artykuł 13

1. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieprzeprowadzaniu wstępnej oceny ryzyka powodziowego, o której mowa w art. 4, dla tych dorzeczy, zlewni lub obszarów wybrzeża, dla których albo:

a) rozpoczęły one już przed dniem 22 grudnia 2010 r. przeprowadzanie oceny ryzyka w celu stwierdzenia istnienia potencjalnego znaczącego ryzyka powodziowego lub tego, że jego wystąpienie jest prawdopodobne, w wyniku czego wymieniono ten obszar wśród tych, o których mowa w art. 5 ust. 1; albo

b) podjęły przed dniem 22 grudnia 2010 r. decyzję o przygotowaniu map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego oraz o ustanowieniu planów zarządzania ryzykiem powodziowym zgodnie z odpowiednimi przepisami niniejszej dyrektywy.

2. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wykorzystaniu map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego sporządzonych przed dniem 22 grudnia 2010 r., jeżeli mapy te dostarczają informacji, których zakres jest zgodny z wymogami art. 6.

3. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wykorzystaniu planów zarządzania ryzykiem powodziowym sporządzonych przed dniem 22 grudnia 2010 r., jeżeli zawartość tych planów odpowiada wymogom określonym w art. 7.

4. Ustępy 1, 2 i 3 stosuje się bez uszczerbku dla art. 14.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEGLĄDY, SPRAWOZDANIA I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 14

1. Wstępne oceny ryzyka powodziowego lub ocena i decyzje, o których mowa w art. 13 ust. 1, poddawane są przeglądowi i, w razie potrzeby, aktualizowane do dnia 22 grudnia 2018 r., a następnie co sześć lat.

2. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego są poddawane przeglądowi i, w razie potrzeby, aktualizowane do dnia 22 grudnia 2019 r., a następnie co sześć lat.

3. Plan(-y) zarządzania ryzykiem powodziowym są poddawane przeglądowi i, w razie potrzeby, aktualizowane, wraz z elementami zawartymi w części B załącznika, do dnia 22 grudnia 2021 r., a następnie co sześć lat.

4. W przeglądach, o których mowa w ust. 1 i 3, uwzględnia się możliwy wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi.

Artykuł 15

1. Państwa członkowskie udostępniają Komisji wstępne oceny ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego, mapy ryzyka powodziowego i plany zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w art. 4, 6 i 7, jak również ich przegląd oraz, w stosownych przypadkach, ich aktualizacje, w terminie trzech miesięcy od terminów wskazanych odpowiednio w art. 4 ust. 4, art. 6 ust. 8, art. 7 ust. 5 i art. 14.

2. Państwa członkowskie informują Komisję o decyzjach podjętych zgodnie z art. 13 ust. 1, 2 i 3 oraz udostępniają właściwe informacje na ten temat w terminach określonych odpowiednio w art. 4 ust. 4, art. 6 ust. 8 i art. 7 ust. 5.

Artykuł 16

Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 22 grudnia 2018 r., a następnie co sześć lat. Przy sporządzaniu tego sprawozdania uwzględnia się skutki zmian klimatycznych.

Artykuł 17

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 26 listopada 2009 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji teksty tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przedstawiają Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 18

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 19

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 23 października 2007 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
M. LOBO ANTUNES
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

A. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym

I. Elementy wchodzące w skład pierwszego planu zarządzania ryzykiem powodziowym:

- 1) wnioski ze wstępnej oceny ryzyka powodziowego wymaganej na podstawie rozdziału II w formie ogólnej mapy obszaru dorzecza lub jednostki zarządzającej, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. b), wyznaczającej obszary określone na podstawie art. 5 ust. 1, których dotyczy ten plan zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 2) mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego opracowane na podstawie rozdziału III lub już istniejące, zgodnie z art. 13, wraz z wnioskami, które można wysnuć na ich podstawie;
- 3) opis odpowiednich celów zarządzania ryzykiem powodziowym, ustalonych zgodnie z art. 7 ust. 2;
- 4) zestawienie środków służących osiągnięciu odpowiednich celów zarządzania ryzykiem powodziowym i wskazanie stopnia ich priorytetowości, łącznie ze środkami podjętymi zgodnie z art. 7 oraz środkami przeciwpowodziowymi podjętymi na podstawie innych wspólnotowych aktów prawnych, w tym dyrektyw Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne ⁽¹⁾ i 96/82/WE z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi ⁽²⁾, dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko ⁽³⁾ i dyrektywy 2000/60/WE;
- 5) jeżeli jest to możliwe, w przypadku wspólnych dorzeczy lub zlewni, opis metodyki, określonej przez zainteresowane państwa członkowskie, analizy kosztów i zysków, służącej ocenie środków mających ponadnarodowe skutki.

II. Opis realizacji planu:

- 1) opis zasad określania stopnia priorytetowości i sposobu nadzorowania postępów w realizacji planu;
- 2) podsumowanie podejmowanych środków/działań służących informowaniu społeczeństwa i prowadzeniu konsultacji społecznych;
- 3) wykaz właściwych organów i, w odpowiednich przypadkach, opis procesu koordynacji w obrębie każdego międzynarodowego obszaru dorzecza i procesu koordynacji z przepisami dyrektywy 2000/60/WE.

B. Elementy wchodzące w skład kolejnych aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym:

- 1) wszelkie zmiany lub aktualizacje od czasu publikacji poprzedniej wersji planu zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym podsumowanie przeglądów przeprowadzonych zgodnie z art. 14;
- 2) ocena postępów na drodze do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 7 ust. 2;
- 3) opis i objaśnienie wszelkich środków przewidzianych we wcześniejszej wersji planu zarządzania ryzykiem powodziowym, które zostały zaplanowane i nie zostały przedsięwzięte;
- 4) opis wszelkich dodatkowych środków podjętych od czasu publikacji poprzedniej wersji planu zarządzania ryzykiem powodziowym.

⁽¹⁾ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, str. 40. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 156 z 25.6.2003, str. 17).

⁽²⁾ Dz.U. L 10 z 14.1.1997, str. 13. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/105/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, str. 97).

⁽³⁾ Dz.U. L 197 z 21.7.2001, str. 30.